

Správa za seniorátny archív pre konvent GES 2022

Vďaka požehnaniam Pánovmu a láskavosti zborovej farárky, pani Ing. Mgr. Danice Hudecovej pokračuje jedenástim rokom katalogizovanie fondu Archívu Gemerského seniorátu v Revúcej mojou maličkosťou. Z viacerých vzácnych výročí posledných dvanástich mesiacov spomeniem aspoň jedno s nesmiernym významom pre súčasnosť: naplnila sa storočnica od čias konania synody v Trenčianskych Tepliciach, ktorá stabilizovala pozície evanjelickej cirkvi na Slovensku, neisté už od okamihu rozpadu „podunajskej monarchie.“

Uplynulý čas sa vyznačoval snahou o návrat k obvyklej archivárskej práci, prerušenej dlhobehšie trvajúcimi nepriaznivými pomermi. Za jej úplný základ pritom považujem katalogizovanie spomínaného fondu, ktoré mi súčasný mor a s ním spojený dlhotrvajúci zákaz vychádzania neumožnil vykonávať presne 24 mesiacov a 8 dní. Bolo mi napokon dopriate nadviazať na niekdajšiu činnosť a pokračovať v spisovaní periodík. Ako úspech vnímam, že v katalógu našli miesto všetky doposiaľ objavené týždenníky a dvojtýždenníky z prvej miestnosti (v popisovanom období predovšetkým Evanjelický posol spod Tatier). Z celkovo deviatich políc, ktoré zaberajú, ostávajú posledné dve, no v danom prípade už ide výlučne o mesačníky (napríklad Cirkevné listy, Evanjelický učiteľ alebo Služba). Celkovo smiem skonštatovať, že sa mi pošťastilo prekročiť ôsmu tisícku a k dnešnému dňu sa v indexe hlási 8393 položiek.

Potešiteľnou záležitosťou ostáva i pretrvávajúci záujem bádateľov o nesmierne bohatstvo tunajšieho archívu. Spomeniem aspoň niektorých, ak smiem: pán Očkaík doplnil svoj výskum o kaplnke sv. Kríža v Štítniku hlbaním nad protokolmi zo 17. a predovšetkým 18. storočia, pričom výstup by mal už čoskoro predstavovať popularizačný materiál, pán Lipták pokračoval vo svojom dlhodobom zámere spoznať dejiny dobšinského rodu Rufínyi a pani doktorka Tihányiová sa zaujímalala o minulosť knižnice rodu Sexty z Kamenian – no v jej prípade som, žiaľbohu, nedokázal podať pomocnú ruku.

Premiérovo ma kolegovia z katedry zapojili do projektu – a hneď do dvoch (KEGA a VEGA). Uvažujúc, ako by som smel vďaka týmto príležitostiam popularizovať i Gemerský seniorát a vyjadriť svoju úprimnú vďaku, podujal som sa pripraviť dve materiálové štúdie: o hospodárení revúckeho zboru v 30. rokoch 20. storočia a o činnosti mládežníckeho Spolku Samuela Ormisa v rovnakej epoche i v tomže sídle. Oba výstupy sa zrejme dočkajú publikovania v periodikách, zaznačených v európskej databáze SCOPUS. V prípade prvého pôjde o časopis *Historia ecclesiastica* v Prešove (čakám už len na zaslanie autorského výtlačku)

a pokiaľ ide o druhý, ten by sa mal objaviť v najbližšom čísle Studia historica Nitriensia (no doposiaľ mi nebol doručený výsledok recenzného konania). Taktiež po ôsmich rokoch od začiatku výskumu pravdepodobne finalizuje vydanie mojej prvej samostatnej monografie, venovanej každodennému životu evanjelických veriacich na Gemeri v rozpätí rokov 1803 – 1918. Definitívne vyjadrenie vedenia univerzity malo padnúť 31. januára, čo sa žiaľbohu, nestalo, no verím, že k nemu dôjde v najbližšom čase. Okrem toho som mal česť komunikovať i s pánom riaditeľom spoločnosti Littera a poskytnúť mu textové podklady k pripravovanej výstave pri 160. výročí založenia Prvého slovenského gymnázia.

Žiaľbohu, nie všetko sa vyvíjalo ideálne, za čo sa vám z úprimnosti duše ospravedlňujem. Moju snahu o čo najaktívnejšie pôsobenie na vinici Pánovej rázne prerušili zdravotné ťažkosti, ktoré si vyžiadali štvrtú a onedlho i piatu operáciu zraku. Tieto udalosti mi na štyri mesiace značne skomplikovali pracovný život. K neblahým okolnostiam sa pridala i zmena až troch predmetov, ktoré mám od septembra 2022 povinnosť vyučovať a s tým súvisiaca potreba pripraviť celkovo 400 strán nových poznámok. S pokorou i vďakou však konštatujem, že sa čoraz úspešnejšie snažím o návrat do života.

Prácu archívára vnímam ako veľkú česť i potešenie, nuž ak sa nestane nič nečakaného, hodlám sa jej s radosťou venovať i naďalej. Ako sa vyjadril klasik: „Kniha svojimi doskami objíma ľudského ducha.“ A osobne len doplním, že duša nadšenca pri štúdiu hodnotnej tlače vyslovene plesá.

S hlbokou úctou a srdečne

PhDr. Ján Jakubej PhD.

Revúca, 2.2.2022